

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

3. An ex eo, quòd totum sit majus suâ parte, concludatur, Concilium esse supra Papam? ubi cavillationes Maimburgi refutantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

totâ Dissertatione quartâ ex professo, & luce meridianâ clariùs demonstrabitur.

III. *Opponit 14.* (a) Totum est nobilius parte, & corpus est nobilius membro, idque non tantùm lumine naturali evidens est, sed etiam sancti Patres testantur: S. Augustinus de Baptismo: *Totum suis partibus optimè præponitur.* Et S. Hieronymus epistolâ ad Evagrium: *Major est auctoritas Orbis, quàm Urbis.* Atqui summus Pontifex cùm sit caput, est etiam pars, & membrum Ecclesiæ, ergò Ecclesia & consequenter Concilium, quod Ecclesiam representat est nobilior, & superior Pontifice.

Resp. Si ita est, ergo & Synodus Diæcesana est supra Episcopum, & exercitus supra Ducem, & Capitulum supra Abbatem, quia Episcopus est Caput suæ Ecclesiæ, & Dux caput exercitûs, & Abbas caput Capituli, poteritque Synodus Episcopos deponere, exercitus Duces, Capitulum Abbates judicare, punire, ac etiam deponere; quæ si admittantur, quis non videt solvi omnem Ecclesiasticam, humanamque disciplinam? nam si semel hæc potestas subditis permittatur, sive sigillatim sive collectim sumptis, nunquam causâ deerit obtrectandi. Imò hoc Maymburgi Principium ejus potius sententiam destruit; quippe Capitis officium est, non solùm singula ac separata membra gubernare, sed universum collectumque corpus: sicut & Belli Imperator non singulis tantùm militibus, aut manipulis, sed Universo exercitui imperat, præscribitque quid agere, quid omittere oporteat; & tunc primum collabi imperium Romanum cæpit, quando exercitus deligendi, deponendique Imperatoris sibi jus vendicavit; tuncque florentissimum stetit, quando, ut sub Octaviano Augusto contigit, unus omnibus imperabat immuni ac securâ Majestate; quod si aliquando penes senatum, Romanum Imperium stetit, modicâ adhuc Republica id fuit; nam dilatâ, & Orbem complexâ nunquam bellis civilibus jactari desijt, donec summâ rerum unus potiretur: Idem dicas de Ecclesia toto Orbe diffusa, quæ toties turbata est, ac discordijs scissa, quoties Pontificis imperium aut respuit, aut excussit; testes Græcia, Anglia, Germania; nec ulla hæresis prodijt, quæ non simul, eodémque tempore DEO rebel-

U 3 lis,

(a) Maimburgus cap. 25. fol. 242.

lis & Pontifici fuerit : ipsa Concilia cùm imperare, non obsequi maluerunt, quantas in Ecclesia, & implacabiles tempestates concitarunt ? nec prius composita, quàm reddita Pontifici obedientiâ, idque in Pisano, & Basileenfi Concilijs palàm fuit ; ergo ut dixi, tam non potest pax in Ecclesia, & Concilijs esse, nisi Pontifici submittantur ; quàm in exercitu, nisi uni pareat Imperatori, seque regi patiarur ; aut in corpore, nisi à Capite sustentetur, motumque accipiat ; est ergo, ut dicebam, de ratione ac bono corporis, ut regatur à Capite, non ut regat, & idèd semper magis corpori consultum est ; ut quaecunq; caput habeat, etiam eg-
rum & infirmum, quàm nullum ; & pessimus is Medicus foret, quò deponi caput, & truncari iuberet, quo corpori mederetur ; Carnificis hæc remedia, non Medici sunt. Imò hoc ipso, quòd Ecclesia est præstantior, nobiliórque Pontifice Romano, non quidem jurisdictione & auctoritate, sed extensione ac sine, (cùm Papa sit propter Ecclesiam, & propter hanc magis, quàm propter Papam Christus sit incarnatus, ac Religionem, & Sacramenta instituerit, quemadmodùm & Rex est propter Populos, & Dux propter exercitum) oportuit Pontificem Ecclesiæ, & Concilijs præesse, ac imperare, cùm hæc ipsa superioritas Pontificis, & subiectio Ecclesiæ ac Conciliorum cedat in maximum bonum, utilitatem, pacem, ac perfectionem Ecclesiæ, quemadmodùm & Magister est propter Discipulos, & Dux propter exercitus, & Tutor Principis propter Principem, & idèd oportet Magistrum, Ducem ac Tutorem imperare, discipulos verò, exercitum, ac pupillum subesse, quia videlicet istorum interest, subesse potius regique, quàm imperare, nec aliud magis exercitui, Discipulis, pupillisque noceret, quàm si mallent imperare, quàm obsequi. Nec obstat, quòd ridiculè objicit Maymburgus : *Aliam, videlicet, esse Regis Ducisque rationem, aliam Pontificis ; illos enim esse non tantum capita, sed etiam Dominos, & idèd imperare & præesse, non subijci, prohibente Christo Dominatum illis verbis : Reges Gentium dominantur eorum, vos autem non sic. Quasi verò ad solos Dominos pertineat imperare, & non etiam ad eos, qui licèt Domini non sint, jurisdictionem tamen & auctoritatem in alios habent ; num Dux à Principe bello præfectus Dominus est exercituum, quos ducit ? num Dominus Discipulorum est Magister ?*

Tu-

Tutor Pupilli, Medicus ægroti, Judex litigantium? & tamen hi omnes superiores sunt, imperantque, alij verò, qui forsan Domini sunt, obedire tenentur; sed Maimburgus non distinguit inter Dominum Jurisdictionis, & inter Dominum proprietatis; Pontifex non est *Dominus Proprietarius* Ecclesiæ, & ideo non potest pro lubitu de bonis seu temporalibus, seu spiritualibus Ecclesiæ dispo- nere; est tamen *Dominus Jurisdictionis*: nec Christus omnem Domi- natum in Ecclesia prohibet, sed tantum qualem *Reges Gentium* usur- pare solent, hoc est, cum fastu, pompa & ambitione conjunctum, Rursus prohibet Dominatum Proprietatis, & qui cedat in de- structionem Ecclesiæ, non verò Dominatum Jurisdictionis, & qui necessarius est ad ædificationem Ecclesiæ, qualis videlicet, Judici, Tutori, Medico, Pastoriq; competit, quem si ab Ecclesia tollas, quid intererit inter Ecclesiam, & Brasiliam? *At Ecclesia est totum, Pontifex est membrum Ecclesiæ, ergo Pontifex est infra Ecclesiam, & ab ista regi, & gubernari debet.* Hæc illatio tantum valet, quantum istæ: Caput est membrum corporis, & corpus est totum, ergo caput est infra corpus, & regi, gubernari, ac moveri à corpore debet; Dux belli est caput, & membrum exercitûs, ergò regi, judicari, puniri- que ab exercitu debet. Admitto Pontificem esse Caput, & mem- brum Ecclesiæ ac Concilij Oecumenici, sed nego propterea Ec- clesiæ ac Concilio subijci, nec enim est membrum qualecunque; sed membrum hierarchicum, ac principium totius motûs, ac Di- rectionis spiritualis, de cujus ratione est, ut moveat, & non ut mo- veatur; ut gubernet, non ut gubernetur, & hoc ipsum ad com- modum Ecclesiæ pertinet. Deinde Ecclesia ut opposita & sepa- rata à Pontifice, tam non est totum, quàm corpus à capite discin- dum non potest dici totum corpus; & exercitus ut oppositus ac separatus à suo Duce, non est totus & integer exercitus, sed optimâ sui parte minutus, ineptusq; victoriæ, ac hosti obnoxius. Ex quot vitijs abundat Maimburgi argumentatio? supponit enim, omnem Dominatum in Ecclesia à Christo sublatum esse: nullam esse distinctionem inter Dominum Jurisdictionis & Proprietatis: eum tantum imperare & gubernare ac auctoritatem in, alios ha- bere, qui Dominus est: Concilium à Papa separatum, eique op- positum esse aut repræsentare totum, & integrum corpus Ecclesiæ.

& alia

& alia similia, quæ falsissima omnino sunt. Sicut & illud falsum, quod Concilium sit supra Papam, quia vacante sede, aut Pontifice dubio pertineat ad Concilium de Pontifice dubio sententiam ferre, ex quo colligit, Concilium esse supra Papam etiam certum; manifesta enim est disparitas, nam Papa dubius, cum lateat, nec missionem & commissionem suam ostendat, non est caput visibile Ecclesiæ, cum de illo non constet: nec tenetur Ecclesia ei obedire utpote Commissionem suam non probanti: & quamvis vacante sede decernere, & imperare Concilium possit, quia in hoc casu supremum est in Ecclesia tribunal (sicut capitulum vacante Sede Episcopali) neque possit in rebus fidei errare; cum deficiente Capite visibili à Capite invisibili, hoc est, Christo gubernetur; secus est, postquam Caput visibile electum est, tunc enim cessat immediatus Christi in Ecclesiam influxus, qui Ecclesiam suam non aliter vult gubernare, quam per vocem ac directionem Capitis visibilis: quemadmodum ferè quamdiu Populo Israelitico humanus cibus in deserto defuit, cælesti eum pavit: at ubi Chananaeam ingressis cibus humanus præstò fuit, cælestis defuit, aliter ergo DEUS Ecclesiam regit Capite visibili destitutam; aliter Capite visibili instructam, sicut aliter pavit Israël, cum humanus cibus defecerat, aliter cum abundabat; aliter Eliam in deserto, aliter in Civitate.

IV. *Opponit 15. (a) Testimonium Pij II. Summi Pontificis. Pius, inquit, II. cum adhuc Æneas Silvius vocaretur, ageretque Basileensis Concilij Secretarium, exemplo Doctorum Parisiensium omnem nervum intendit, ut defenderet majorem esse Concilij, quam Pontificis auctoritatem: at verò ubi Pontificatum obtinuit, ex rationibus, quas facile quisvis imaginari sibi potest, animum induxit, ut mundo palàm faceret, se ab ea sententia recessisse, quam olim utpote de meritis ac justitia causa optimè instructus ardentissimè defenderat. Id per Bullam fecit, in qua retractat, revocatque, quæ Basilea docuerat, & tamen in hac ipsa retractatione non potuit imperare sibi, quin manifesta veritati suffragium ferret, aperiretque utriusque sententia, & quam deferebat, & quam recens complectebatur, elogium. En ejus verba: tuebamur antiquam sententiam, ille (hoc est Cardinalis) novam defendebat: extollebamus Concilij Generalis auctoritatem, ille Apostolica Sedis potestatem magnoperè commendabat. En ingenuam Pij confessio-*
nem

(a) Maimb. cap. 25, fol. 258.